

Complexnummer: 519395

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Postkantoor Middachten

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

519396, 519397

Woonplaats

De Steeg

Gemeente

Rheden

Provincie

Gelderland

Locatie van het hoofdobject

Hoofdstraat 21, 6994 AC te De Steeg

Complexomschrijving

Inleiding

Dit in een opvallende, aan de Duitse vakwerkarchitectuur verwante, bouwstijl ontworpen complex bestaat uit een vrij gaaf bewaard voormalig POSTKANTOOR en een achterliggend SCHUURTJE. Het complex werd gebouwd naar ontwerp van de Dierense architect G.J. Uiterwijk (1863-1937), van wie in de gemeente Rheden meerdere ontwerpen bewaard zijn gebleven. De door hem gekozen bouwstijl is niet willekeurig, maar stond volgens overlevering in direct verband met het bezoek van de Duitse Keizer Wilhelm II in 1909 aan kasteel Middachten. De opdracht tot de bouw van het postkantoor werd in 1905 door de eigenaar van het kasteel, W.C.Ph.O. Graaf Bentinck, gegeven. In de navolgende jaren werden verschillende boerderijen van Middachten naar ontwerp van Uiterwijk ver- of herbouwd. Het postkantoor heeft naar verluidt ook nog gefungeerd als gastenverblijf voor Middachten. In 1838 kende De Steeg al een zogenaamd distributiekantoor, dat in 1850 in een hulppostkantoor werd omgezet. Door de sterke groei van het dorp ontstond er grote behoefte aan een modern kantoor, dat tegelijkertijd het telegraaf- en telefoonverkeer kon reguleren. Ook de familie Bentinck had waarschijnlijk baat bij een goede en moderne postverzorging, wat hen deed besluiten om een nieuw postkantoor op eigen terrein te laten bouwen. In tegenstelling tot in veel andere plaatsen ontstond het postkantoor hier dus voor een groot deel vanuit particulier initiatief. Na de bouw werd het postkantoor te huur aangeboden aan de posterijen. Het bleef door de gebruikte rood-witte kleurstellingen herkenbaar als eigendom van de familie Bentinck.

Het aan de westzijde van de Hoofdstraat gelegen pand is tegenwoordig niet meer in gebruik als postkantoor en fungeert nu als particulier woonhuis en kantoor. In de loop der tijd heeft het pand enige wijzigingen ondergaan. Zo bevond zich op de nok, ter hoogte

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

van het risalerende linker geveldeel van de voorgevel, een torentje ten behoeve van de telegraafinstallatie. De kantoorruimte is meerdere malen verbouwd. In eerste instantie door de P.T.T., in laatste instantie door de latere bewoners. Hierdoor is de indeling van de begane grond op een aantal onderdelen licht gewijzigd. Het voormalige postkantoor wordt omgeven door een tuin die aan de zijde van de Hoofdstraat van de weg gescheiden wordt door tussen gemetselde kolommen aangebrachte buizen.

Omschrijving

Het voormalige postkantoor valt op door toepassing van de naar Duits voorbeeld toegepaste Vakwerkstijl die in deze vorm weinig voorkomt. Het zorgvuldig gedetailleerde complex waarvan zelfs het bijbehorende schuurtje een bijzondere vorm heeft (met name de kapvorm) is voor wat het voormalige postkantoor betreft deels in schoon metselwerk, deels in vakwerk uitgevoerd. Het schuurtje is voorzien van een gepotdekselde beplanking. De markante kappen zijn voorzien van rode Tuile du Nordpannen.

Waardering

Architectuurhistorische waarden:

- Het complex vormt een gaaf en zeldzaam voorbeeld van de naar Duits voorbeeld toegepaste Vakwerkstijl.
- Het voormalige postkantoor en het schuurtje hebben een gaaf bewaarde hoofdvorm, een bijzondere detaillering en materiaalgebruik en zijn van belang vanwege van de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp.
- Het voormalige postkantoor bezit nog meerdere voor de bouwtijd kenmerkende interieuronderdelen.
- Het complex is van belang voor het oeuvre van de Dierense architect G.J. Uiterwijk (1863-1937).

Stedebouwkundige waarden:

- Het complex is van belang vanwege de beeldbepalende situering aan de Hoofdstraat in de oude dorpskern van De Steeg. Het pand maakt deel uit van een reeks monumentale panden aan weerszijden van deze straat.

Cultuurhistorische waarden:

- Het voormalige postkantoor is typologisch van belang als bijzonder en in deze vorm zeldzaam voorbeeld van een vroeg-twintigste eeuws postkantoor.
- Het complex bezit historische waarde als voormalig onderdeel van het landgoed Middachten in het algemeen en als herinnering aan het bezoek van de Duitse keizer aan Middachten in het bijzonder.

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 519396

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	17 september 2001
Kadaster deel/nr	82947/68

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
De Steeg	Rheden	Gelderland

Locatiennaam	Locatieomschrijving
De Steeg	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Dieren	T			331

Omschrijving**

Omschrijving

Het voormalige POSTKANTOOR is gebouwd op een samengestelde plattegrond en heeft twee bouwlagen onder een samengesteld dak. Het dak bestaat in principe uit een zadeldak met nok evenwijdig aan de weg met aan zowel het voorschild als het achterschild een lager aangekapt zadeldak. De dakoverstekken zijn van windveren voorzien. Het dak is belegd met rode Tuile du Nord pannen. Op de nok bevinden zich drie gepleisterde door rollagen beëindigde schoorstenen. De gevels van de begane grond zijn opgetrokken in baksteen, gemetseld in kruisverband. De verdieping is gepleisterd en van vakwerk voorzien. Het pand heeft een omlopende uitgemetselde plint die afgesloten wordt door profielstenen. De vensters en deuren op de begane grond worden over het algemeen afgesloten door een strek en zijn voorzien van hardstenen lekdorpels.

De VOORGEVEL is asymmetrisch ingedeeld en zes traveeën breed. De twee linker traveeën vormen samen een risaliet dat afgesloten wordt door een puntgevel met een overstekend zadeldak en windveren. De risaliet heeft op de begane grond in de linker travee de ingang die voorzien is van een paneeldeur waarboven zich een luifel bevindt ondersteund door op natuurstenen consoles geplaatste korbelen. De luifel hangt tevens aan twee smeedijzeren stangen. De rechter travee bezit, evenals de overige rechts van de risaliet gelegen vier traveeën, een groot venster dat voorzien is van een kruiskozijn dat in feite gevormd wordt door twee gekoppelde tienruits schuiframen. Tussen de derde en de vierde travee bevindt zich in de gevel een hardstenen brievenbus. De verdieping bezit in iedere travee een venster als op de begane grond. De onderramen van de verdiepingervensters zijn voorzien van luiken. In de geveltop van de risaliet bevinden zich drie zesruits zolderramen. In het dakschild is zowel ter hoogte van de derde als ter hoogte van de vijfde travee een dakkapel aangebracht. Iedere dakkapel is voorzien van een zadeldak, twee gekoppelde zesruits ramen en een puntgevel met een betimmering en windveren.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De door een puntgevel afgesloten nagenoeg symmetrisch ingedeelde LINKER ZIJGEVEL heeft op de begane grond drie smalle hoge vensters die ieder voorzien zijn van een achtruits schuifraam. De verdieping bezit twee vensters als in de voorgevel. De geveltop is voorzien van twee 6-ruits ramen.

De ACHTERGEVEL is asymmetrisch ingedeeld en heeft op de begane grond een tweetal éénlaags uitbouwen waarvan de terugliggende linker uitbouw zich voorzet aan de zijde van de rechter zijgevel. De in de as van de, centraal geplaatste, puntgevel gelegen uitbouw bezit drie grote vensters met ieder twee gekoppelde zesruits ramen met luiken. Zowel boven het tweede als het derde venster bevindt zich een dakkapel als boven de voorgevel. De uitbouw heeft uiterst rechts twee kleine vierruits raampjes. De linker zijgevel van de uitbouw bezit een smal venster met een zesruits raam. De rechter zijgevel van de uitbouw bezit een paneeldeur met een vierruits bovenlicht. Aan weerszijden van de deur bevindt zich een smal drieruits raam. De aansluitende gevel van de hoofdbouwmassa heeft een venster als in de voorgevel. De uiterst links gesitueerde terugliggende uitbouw bezit een paneeldeur met een vierruits bovenlicht. De verdieping bezit links drie kleine gekoppelde vierruits ramen. In het midden ter hoogte van de puntgevel bevinden zich twee vierruits ramen. In de geveltop bevinden zich tenslotte drie gekoppelde zesruits ramen.

De asymmetrisch ingedeelde RECHTER ZIJGEVEL heeft op de begane grond heeft links een venster als in de voorgevel. Rechts bevindt zich een lage uitbouw. In de op de weg georiënteerde gevel van de uitbouw is de ingang van het woonhuis gelegen. Het lessenaarsdak van de aanbouw is boven de ingang doorgetrokken zodat hier een luifel ontstaan is. De dakoverstek wordt ondersteund door een vakwerkconstructie en een korbeel op natuurstenen consoles. De ingang is voorzien van een paneeldeur. De evenwijdig aan de zijgevel gelegen gevel van de uitbouw heeft links een zesruits schuifraam en rechts twee vierruits raampjes. De verdieping bezit twee vensters als in de voorgevel. In de topgevel bevinden zich twee zesruits ramen.

Het INTERIEUR bezit nog diverse oorspronkelijke interieuronderdelen. Deze bevinden zich voornamelijk in het woonhuisgedeelte. Zo zijn onder meer nog een tegelvloer in de gang; een rechtsvoor gelegen kamer met een marmeren schoorsteenmantel en een stucplafond met lijstwerk; paneeldeuren en geprofileerde deuroplijstingen bewaard gebleven.

Waardering

Voormalig POSTKANTOOR in Vakwerkstijl uit 1905-1906.

Architectuurhistorische waarden:

- Het pand vormt een gaaf en zeldzaam voorbeeld van de naar Duits voorbeeld toegepaste Vakwerkstijl.
- Het pand heeft een gaaf bewaarde hoofdvorm, een bijzondere detaillering en materiaalgebruik en is van belang vanwege de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp.
- Het pand bezit nog meerdere voor de bouwtijd kenmerkende interieuronderdelen.
- Het pand is van belang voor het oeuvre van de Dierense architect G.J. Uiterwijk (1863-1937).

Stedenbouwkundige waarden:

- Het pand is van belang vanwege de beeldbepalende situering aan de Hoofdstraat in de oude dorpskern van De Steeg. Het pand

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

maakt deel uit van een reeks monumentale panden aan weerszijden van deze straat.

Cultuurhistorische waarden:

- Het pand is typologisch van belang als bijzonder en in deze vorm zeldzaam voorbeeld van een vroeg-twintigste eeuwse postkantoor.
- Het pand bezit historische waarde als voormalig onderdeel van het landgoed Middachten in het algemeen en als herinnering aan het bezoek van de Duitse keizer aan Middachten in het bijzonder.

Hoofdcategorie

Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en overheidsgebouwen

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Overheidsgebouw

Dienstwoning(K)

Functie

Postkantoor

Dienstwoning(K4)

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 519397

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	17 september 2001
Kadaster deel/nr	82947/65

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
De Steeg	Rheden	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
De Steeg	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Dieren	T			331

*Omschrijving***

Omschrijving

Het éénlaags houten SCHUURTJE is opgetrokken op een rechthoekige plattegrond op een bakstenen plint. Deze plint wordt afgesloten door profielstenen. De gevels bestaan uit een stijl- en regelwerk waarvan de vakken gevuld zijn met gepotdekselde delen. Het opvallende dak wordt gevormd door een wolfdak met uileborden, belegd is met rode Tuile du Nord pannen. In de op de achtergevel van het hoofdgebouw gerichte gevel bevindt zich een deur.

Waardering

Houten SCHUURTJE uit 1905-1906.

Architectuurhistorische waarden:

- Het schuurtje heeft een gaaf bewaarde hoofdvorm, detaillering en materiaalgebruik De bijzonder vormgeving sluit aan op die van het hoofdgebouw.
- Het schuurtje is in samenhang met het voormalige postkantoor van belang voor het oeuvre van de Dierense architect G.J. Uiterwijk (1863-1937).

Stedebouwkundige waarden:

- Het schuurtje heeft een ensemblewaarde in relatie tot het voormalige postkantoor waarmee het gebouwtje functioneel verbonden is.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Opslag

Functie

Schuur (G)